

ŠIAULIŲ PEDAGOGINIO INSTITUTO SAVAITRAŠTIS

PEDAGOGAS

1996 BIRŽELIO 6 D.

Nr. 15- 16 (921-922)

Baltijos šalių ekonomistų konferencija

Rūta BARKAUSKAITĖ

Balandžio 29-30 d. Institute vyko mokslinė konferencija ekonomikos klausimais, į kurią buvo pakviesti 82 pranešėjai iš Lietuvos (iš jų 41 - šiaulietis), 25 iš Latvijos ir 26 iš Estijos. Atvyko absoliuti dauguma. Tai 30-oji tokio profilio konferencija, o mūsų Institute ji vyko antrą kartą (pirmąsyk - 1987 m.). Smul-

kiau papasakoti apie ją paprašėme Ekonomikos ir vadybos katedros vedėją prof. V. Bendiką:

-Jau prieš 30 metų kilo idėja, kad Lietuvos ekonomistams reikėtų glaudžiau bendradarbiauti, taip pat ir su latviais bei estais. Buvo nutarta bendromis jėgomis pradėti rengti tokias konferencijas. Jos vyksta kiekvienais metais

įvairiose aukštosiose mokyklose. Tikrai labai įdomus buvo Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentės E. Leontjevovs pranešimas, patraukęs visų Baltijos ekonomistų dėmesį. Jis sukėlė diskusijas dėl laisvosios rinkos kūrimo, kuriose dalyvavo taip pat svečiai iš Latvijos bei Estijos.

Bendradarbiavimas su estais ir latviais yra labai naudingas, nes išaugo moksliniai kadrai, galime tarpusavyje bendradarbiauti. Tiek latviai, tiek estai mokslines disertacijas gynėsi Vilniaus universitete, o lietuviai - Rygoje, Taline. Yra tam tikrų specifinių disciplinų, kurias ne visada galima ginti Vilniuje, tada vykstama į Latviją, Estiją.

Ateityje numatėme koordinuoti ekonomikos dėstymą, daugiau taikyti matematinę analizę, įvairius matematikos metodus, nes Institute virstant Universitetu, reikia, kad ekonomikos dalyke vyrų būtų ne bendri

dėsninčiai, o konkretūs matematizuoti dalykai. Tai aktualu verslo bei matematikos ir taikomosios ekonomikos specialistų studentams.

Konferencijos metu pranešėjai išskėlė daug įvairių įdomių miničių. Buvo nutarta ateityje bendradarbiauti, rinkti aukštųjų mokyklų ekonomikos ir vadybos katedrų vedėjams, koordinuoti visą ekonominį mokymą, arčiau laisvosios rinkos. Šiai konferencijai išleidome pranešimų (tezių) rinkinį "Dėl fiskalinės ir monetarinės politikos Baltijos šalyse", kuriame galima rasti visos konferencijos medžiagą anglų ir rusų kalbomis. Buvome iš anksto susitarę, kad pranešimai bus skaitomi anglų arba rusų kalbomis, todėl ir knygelėje pranešimai pateikiami ta kalba, kuria jie buvo skaitomi.

Manau, kad konferencija tikrai pavyko, savo tikslą pasiekėme, užmezgėme vertingų ryšių, susitarėme dėl bendradarbiavimo ateityje.

Žiedai į kiemą - mokslo metai į pabaigą

Kęstutis VILKONIS

Riešutinis lazdynas po langais. Geltonos, puošnios vyriškų žiedynų kekės.

Matyt, šį rudenį galybė riešutėlių bus, nes raudonomis purkšomis aptekęs.

Šalio - alksnis, baltalksniu vadinamas, grožiu nenusileidžia, Žiedynais raudonais jau puošias. Augins kankorėžius - rudens kermošiu prekę.

Kiemo kampe, prie šulinio, pražysta gluosnis blindė.

Mes "katinėliais" - žirginiais gelsvais, minkštais tik gėrimėms,

O ji žiedadulkėm maitina kamanes, bites ratuotas

Ir žada, mums susirgus, bičių duonos - vaistų, gėrimų.

Išbrinksta pumpurai ir auskarais pakimba žirginėliai drebulei skarotai.

Dar rausvesni ir gražesni jie tįsta broliui topoliui.

Ir beržas pumpurus jau skleidžia, ir klevai vilioja grambuolius į puotą.

Visi linksmi nuo klegesio kieme, pamiršę jau sulos leidimo sopulį.

Einu per kiemą - žašinė sidabražolė saule spindi,

Rūgtis takažolė po padais tartum gūžias,

Gaivinančius nežemiškus kvapus ramunė bevainikė skleidžia

Lyg stelbdama vaikučių linksmą užesį.

O štai čia, po šakotuojų ažuolų, kur ir saulės mažiau, ir dangaus,

Driekiasi šliaužiančioji tramažolė, mėlynučiais žiedais pasipuošusi.

Dar truputį toliau, patvory, apskritųjų lapelių paunksnėje

Dedešva slepia melsvus žiedus. Rudeniop - lauks vaikų pasiruošusi.

Baltuogės meškytės žiedeliai rausvi it rasos lašelyčiai jau rodosi.

Tarp sodrios žalumos išbarstytoji plačiai paprastosios rasakilos ašarų

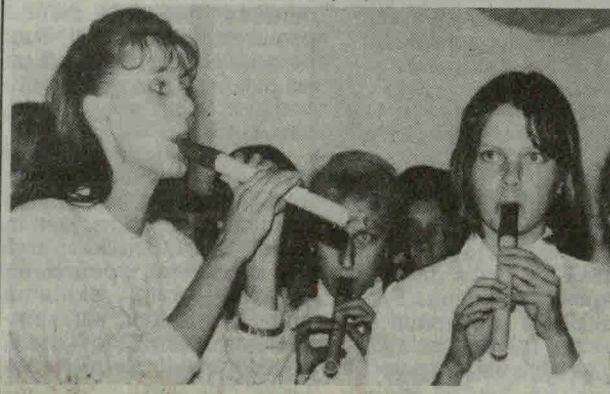
Atsispindi pirmieji miškinio erškėčio žiedai.

Baigiam pamokas! Ir... paupin, pamiškėn - pasitikti ateinančios vasaros!

Miuziklo premjera

Gegužės 28 d. Šiaulių J. Janonio gimnazijoje vyko Pedagogikos fakulteto magistrantės Ritos Klovaitytės magistro darbo miuziklo "Tai nutiko" pagal K. Binkio eiluoatą pasaką "Meškeriojas" pristatymas. Muziką sukūrė šio darbo vadovas doc. Juozas Lygutas.

Po pasirodymo užkalbinta Rita sakė: "Tai buvo ilgas, Nukelta į 2 p.

ŠIANDIEN PRADEDAME SPAUSDINTI
SPEC.PEDAGOGIKOS FAKULTETO STUDENTŲ
PUBLIKACIJAS, KURIAS PARAŠYTI PASKATINŲ JŲ
LIETUVIŲ KALBOS DĚSTYTOJA DOG.JANINA
SVAMBARYTĖ

Ką mano Spec.pedagogikos fakulteto studentai apie praktiką?

Lina ČERKASAITĖ,
Spec.pedagogikos fak. II k.
studentė

Nuo pat rugsėjo pirmosios dienos Institute knibždėte knibžda gausybė studentų. Kas susikaupęs ir tarytum nuo viso pasaulio atitolęs sėdi skaitykloje, kai kam biblioteka ir rausimasis knygų katalogu stalčiuokuose, šifro beiškant, tapo vos ne kiekvienos dienos ritualu. Bet, žinoma, daugiausia laiko visi turim prakiurkoti auditorijose, kur iš dėstytojų lūpu į mus kaip nesuvaldomas srautas plūste plūsta įvairiausia informacija, teoriniai svarstymai ir dar visokios idomybės bei nuobodybės. Tai tęsiasi taip ilgai, kad ima atrodyti, jog viskas tuoj pro ausis versis. Kol pagaliau, po Naujųjų metų, ateina praktikos laikas. Anot dėstytojų, tai pats palankiausias metas pasitikrinti, ar tavo pasirinkimas dirbti pedagoginį darbą teisingas, taip pat pamėginti praktiškai taikyti įgytas žinias bei po truputį priprasti bendrauti su vaikais. Bet ar iš tikrųjų taip yra? Ar praktika tikrai gali suteikti tiek galimybių?

Stai ką apie tai mano patys studentai.

Pirmojo ir antrojo kursų studentų nuomonė apie praėjusią savaitės praktiką buvo beveik vienoda - per mažai skirta laiko! Praktika per trumpa! Argi per tą savaitę spėsi ir su vaikais susipažinti, ir viską stebėti, ir dokumentus tvarkyti?! Merginų nuomone, daugiau laiko sugaišti "prie popierių" negu su vaikais bendraudamas. Be to, persavaite negali spėti prie jų priprasti, ir vaikai, tuo labiau, negreit susidraugauja su nauju žmogumi. O čia dar reikia organizuoti žaidimus. Pačiai auklėtojai ne visada pavyksta tokius padaužas sutramdyti, o ką gali parodyti nedidukė, baugšti studen-

čiukė, kurios vaikai nepažįsta ir visai nenori suja bendrauti. Arba atvirksčiai, atėjus naujam žmogui, kyla toks didelis noras, kad tave pastebėtų, atkreiptų į tave dėmesį, kad sieki to visais būdais, nieko nepaisydamos. Gal tikrai reikėtų ilgesnio laiko adaptuotis ir studentui, ir vaikams. Bent dviejų savačių... Žinoma, gali kilti klausimas, kaip studentai parašo savo praktikos užrašuose žaidimų protokolus bei sklandžiai aprašo vestas valandėles, renginius. Be to, ir stebėjimų dienoraštis gana platus. Atsakymas paprastas - kas nepavyko, ko negali aprašyti, tai gali sukurti. Taigi tenka rinktis: "popieriai" ar vaikai. Vienam skirti daugiau laiko, kita "nustumiant į antrą planą". Dauguma studentų didžiąją laiko dalį skiria praktiškai dokumentams tvarkyti, nes nuo to priklausys pažymys. O kiek laiko tada lieka bendrauti su vaikais bei pasitikrinti teoriją? Taigi...

Trečiajam ir ketvirtajam kursams praktika neatrodo per trumpa, tačiau ir jie skundžiasi: "Laiko trūksta!" "Popierizmas! Praktika po praktikos!" Pasirodo, per daug laiko reikia skirti rašymui, perrašymui ir nusirašinėjimui, nes viena praktika baigiasi (III kursui - 3 savaitės), prasideda kita (2 sav.). O tada (per antrąją) tvarkai pirmosios užrašus ir nelieka nė minutės, net kitos dienos pamokėlėms pasiruošti. Tuoj po praktikų turi atsiskaityti už jas abi. Gal tikrai geriau būtų padarius bent mėnesio tarpą tarp abiejų praktikų?

Dažnas studentas, kurio kurso bepaklaustum, nemato jokios prasmės perrašinėti vaikų charakteristikas. Kam to reikia? Charakteristikas rašyti jau išmokome, ypač daug dėmesio tam skiriama antrajame kurse, kai, remdamasis savo stebėjimais, charakteristiką turi parašyti pats. O kam tada šitas mechaniškas

Oficialioji informacija

Dailės, Fizikos ir matematikos bei Pedagogikos fakultetuose studentų renginių metu kai kurie dėstytojai, net ir labai principingi, leido studentams aukcione nusipirkti egzaminą ar įskaitą. Tokia prekyba žemima ne tik dėstytojo, bet ir viso Instituto prestižą ir yra nesuderinama nei su elementariomis etinėmis normomis, nei su jokiais studijų reglamentais. Įspėju, kad ateityje už panašius dalykus dėstytojai ir dekanai bus griežtai baudžiami.

Rektorius

perrašinėjimas? Vis tiek jų niekas neskaito.

I klausimą, kur geriau atlikti praktiką, čia, Siauliuose, ar savame mieste, daugelis studentų atsakė, kad savo mieste. Pagrįsta buvo įvairiai: vienimano, kad tada gali lengviau gauti darbą pagal specialybę savo mieste, toje mokykloje, kur kiekviena kartą atlieki praktiką. Kiti tam pritarė, nes, anot jų, Siauliuose nėra darbo vietų, daug studentų pasiilks atvažiuo iš kaimų, didelė konkurencija. Be to, studentų Siauliuose tiek prigrūsta ir tiek visi yra atsibodę mokytojams bei vaikiams, kad jie ižiūri, įžvelgia tik darbo trukdytoją, kuriam nuolat ko nors reikia: planų, bylų, organizuotų žaidimų ir kt. Ir tų patys matai: nenoriai priima, esi jiems įkyrus.

Žinoma, buvo ir kitokių nuomonių. Pavyzdžiui, trečiojo kurso merginos mano, kad vesdamos pamokėles ir rašydamos pamokų planus Siauliuose daugiau laimėsi, nes dėstytojai stebi pamokas ir gali tave įvertinti. Nesvarbu, kad tuo metu, kai vedi pamoką ir matai į tave nukreiptą griežtą žvilgsnį, tau linksta kojos ir iš jaudulio virpa balsas. Bet po to, jei tau pasiseka, planai - tik formalumas. Įvertinimą tu jau "uždirbai". Vadinasi, kaip kam atrodo...

Tikriausiai kaip tik dėl to, kad studentų nuomonės skyrėsi, visi pritarė, jog reikia pasirinkimo laisvės. Tegu patys studentai pasirenka, kur jie norėtų praktiką atlikti, juk esame suaugę, savarankiški žmonės. Antrojo kurso studentų nuomone, kai gali laisvai pasirinkti: "jautiesi esąs žmogus". Ir jei tavo pasirinkimas tave nuvilia, nėra ką kaltinti. Kitą kartą mėginsi kitur. O jeigu tau savo nuomonę kas nors primeta? Esi paskirtas būtent į tą mokyklą ir jokių kalbų. Tuometis pat pradžių nusiteiki priešiška ir dažniausiai matai tik tai, kas toje mokykloje

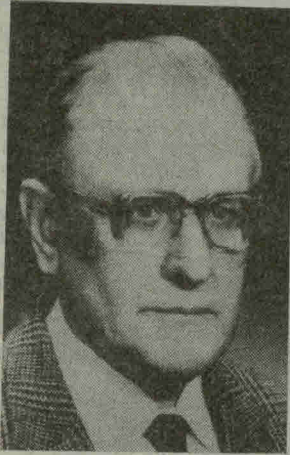
blogiausia. Prievara sukelia pasipriešinimą. O dėstytojų baimė, kad mes savo pasirinktoje mokykloje (savuose miestuose) tik "poilsiausim", nepagrįsta. Jei studentas žino, ko jis nori, ko jam reikia, jis tai ir pasiims. O į viską pro pirštus žiūrėti mes galime ir paskirtoje mokykloje. Ypač ten...

Kelios antrojo kurso studentės praktiką atliko Siauilių 1-ojoje internatinėje mokykloje. Merginas išgašdino vaikų materialinė padėtis, skurdas, priežiūros ir dėmesio stoka vaikams. Anot merginų, dienotvarkės niekas nesilaikė, dauguma auklėtojų visiškai nėra tinkami dirbti tokį darbą. Jie tarytum nesupranta, kad dirba su vaikais, greičiau su "plėšiku gauja". Merginų nuomone, kad galėtum dirbti tokioje mokykloje, reikia ypač daug stiprybės. Turi atiduoti visas jėgas ir galbūt daug ką paaukoti.

Aišku, ne viskas taip blogai. Teko išklausti ir daug gerų, džiugių atsiliepimų apie praktiką, mokyklas, vaikus. Ypač apie vaikus! Kokie jie gabūs, protingi, veiklūs ir, pasak auklėtojų, "blogi". Patiko merginoms "Vilties" namuose, nors ten gana daug vaikų ir suaugusiųjų, turinčių sunkių psichinių ar fizinių negalių. Jos stebėjosi, matydamos, kaip suaugusių žmogų reikia mokyti ir mokyti paprasčiausių dalykų (pvz., paimti dantų šepetuką), kartu žavėjosi auklėtojų kantrybe. Patenkintos buvo ir tos, kurios atliko praktiką logopedinėje bei J.Laužiko mokyklose.

Trečiojo kurso studentės pasidžiaugė, jog vis dėlto Institute per paskaitas gautą teoriją gali pritaikyti ir praktikoje. Tik norėk! "Viską turim: kaip daryti planus, kaip rengti žaidimus, rašyti protokolus, ką kur taikyti ir pan."

Vadinasi, dar neblogoaigyveni, studente! Būna ir blogiau. Tik duok Dieve, kad mūsų karta turėtų didesnį supratimą apie tai, ką reiškia dirbti pedagoginį darbą, ir nekartotų tų auklėtojų klaidų, kuriomis patys baisėjosi.

Doc. Vytautas ZURBA

Prieš 75 metus kalvotoje Žemaitijoje pasaulį išvydo Stanislovas Jakutis. Augo gausioje šeimoje. Baigęs Kel mės rajono Stulgijų pradinę mokyklą, Stanislovas kurį laiką padėjo tėvams ūkio darbuose, tačiau labai traukė knygų pasaulis, domino gamtos mokslai, fizika. Mokėsi savarankiškai, ieškojo kelių į gimnaziją. Padirbėjęs sąskaitininku, vėliau namų auklėtoju, pajuto potraukį pedagoginiams darbui. Paskiriamas mokytoju, paskui - pradinės mokyklos vedėju, švietimo skyriaus vedėju. Visą laiką dirbdamas mokėsi savarankiškai. O tada tarp jo mokinių buvo ir būsimasis paties mokytojo mokslinis vadovas profesorius Vl. Valentinavičius. Vėliau studijos Vilniaus pedagoginiame institute. Fizikos ir matematikos specialybę studijavo neakivaizdžiai, tik paskutiniaisiais studijų metais perėjo į stacionarinį skyrių.

SVEIKINAME JUBILIATĄ

Baigęs institutą, S. Jakutis paskiriamas į Siauliu mokytojų institutą. Po metų šis institutas perorganizuojamas į Pedagoginį institutą, su kuriuo ir susijusi visa tolesnė Stanislovo Jakučio kūrybinė ir pedagoginė veikla. Dirbdamas dėstytoju, Fizikos ir matematikos fakulteto dekanu, suprato, kad, norint kitus mokyti, būtina pačiam mokytis. Kartu su bendraautoriais 1966 m. sukaupias žinias paskelbia leidiniuose "Didaktinė medžiaga aštuonmetės mokyklos fizikos kurse" ir "Fizikos dėstymo metodika", gilinasi į programotą mokymą ir skelbia šia tema medžiagą. Rimtai rengiasi kandidatinio minimumo egzaminams ir juos labai gerai išlaiko Leningrado A. Gerceno valstybiniame pedagoginiame institute. S. Jakučiui visada buvo artimos vidurinės mokyklos fizikos mokymo problemos. Kadangi pats daug mokėsi savarankiškai, todėl gerai jautė metodikos reikšmę, sukauptą patirtį bei teorinius samprotavimus stengėsi perduoti kitiems. Pradėjo rengti atskirus skyrius bei temas fizikos mokymo metodikos vadovėliui, tyrė fizikos demonstracinio eksperimento efektyvumą, vėliau ėmė tirti fizikos medžiagos programavimo ir didaktinių užduočių sudarymo 7 ir 8 klasėms principus. Gausią tyrimų medžiagą apibendrino

disertacijoje "Mokinių savarankiškas darbas su didaktine medžiaga ir vadovėliu fizikos pamokose (pirmas mokymo etapas)" 1972 m. kandidatinė disertacija sėkmingai apginama, tačiau kyla daug naujų minčių ir sumanymų. Jis toliau nagrinėja atskirų fizikos temų mokymą bendrojo lavinimo vidurinėje mokykloje, ieško optimalių fizikos mokymo metodų derinimo būdų. S. Jakučio mokslinė metodinė veikla labai produktyvi. Tyrimų rezultatus su apibendrinamosiomis išvadomis skelbia spaudoje ir konferencijose. 1976-1980 m. sprendė fizikos praktikumo organizavimo aukštesnėse klasėse klausimus, 1981-1985 m. - mokomojo auklėjamojo proceso tobulinimą ir mokinių mokomojo krūvio normavimą, mokant fizikos. 1984 m. kartu su bendraautoriais išleido knygą "Fizikos mokymo metodika". S. Jakutis aktyviai dalyvavo organizuojant ir vedant moksleivių fizikos olimpiadas. 1976 m. kartu su bendraautoriais išleido "Fizikos olimpiadinių uždavinių rinkinį". Labai aktyvios veiklos dėka jis tapo vienu žymiausių Lietuvos fizikos metodininkų ir įtraukiamas į vidurinių mokyklų programų sudarymo komisiją, į Respublikos jaunųjų fizikų olimpiadų vertinimo komisiją, fiziko terminų žodyno komisiją prie Lietuvos mokslų akademijos. Toliau labai intensyviai dirba metodinį darbą, 1988 m. išleidžia knygą "Mokinių savarankiška veikla fizikos pamokose".

S. Jakutis perduoda metodines žinias Siauliu ir kitų miestų bei rajonų fizikos mokytojams,

rašo mokslinių darbų recenzijas, atsiliepimus apie mokslininkų disertacijas ir mokslinius darbus. Jo vadovaujami studentai ir magistrantai aktyviai dirba mokslinį darbą, gina diplominius ir magistro darbus. Nuo pat "Fotono" įkūrimo yra veiklus šios mokyklos tarybos narys, Lietuvos fizikų draugijos narys. 1994 m. kartu su bendraautoriais išleido "Fizikos uždavinyną X-XII klasėms", 1995 m. - "Fizikos kontrolines užduotis X-XII klasėms". 1996 m. išleista S. Jakučio knyga mokytojams "Apibendrinta fizikos didaktinė medžiaga. I d. "Mechanika". Šiuo metu leidykloje jau ir antroji šios knygos dalis "Molekulinė fizika".

1987 m. S. Jakučiui buvo suteiktas profesoriaus mokslinis vardas. Problemų ratas dar labiau išsiplėtė. Profesorius ypatingą dėmesį skiria fizikos mokymo metodų tobulinimui, rengia ir leidžia apibendrintą didaktinę medžiagą naujam Lietuvos mokyklos fizikos kursui.

Nuostabus jubilato charakterio bruožas - sugebėjimas darbą derinti su poilsiu. Darbe labai reiklus sau ir kitiems, bet laisvalaikiu tiek žiemą, tiek vasarą jį galima sutikti prie upės ar ežero su meškere.

Stanislova Jakutį, edukologijos daktarą, profesorių 75-erių metų sukakties proga sveikina kolegos ir linki geros sveikatos, neblėstančio entuziazmo moksliniame ir visuomeniniame darbe, sėkmės asmeniniame gyvenime.

A. Musneckio nuotr.

Kaštonų žvakių šviesoje...

Byra vaismedžių žiedlapiai. Glausdamiesi prie drėgnos žemės klausosi nueinančio pavasario žingsnių aidu. O gal ateinančios vasaros? Visų alėjū, takų ir takelių žaluma suspindo kaštonų žvakių šviesoje. Vasara jau įsibėgėja. Šioje metų laikų sankryžoje savo pavasarius bei vasaras skaičiuoja ir mūsų Vida - socialinių mokslų daktarė, docentė, mylima mama, rūpestinga močiutė, kūrybinga, darbšti, tiesiog puiki dėstytoja, mokslininkė

ir bendradarbė Vida Pobrein. Niekas nemėgsta netikrų žodžių kaip ir netikrų draugų. Ypač Vida. Žinodami savo kolegės kritišką požiūrį į visa tai, kas laikina, pigu ir neracionalu, neskaiciuosime jos atliktų darbų, nevardysime nueito gyvenimo kelio svarbiausių datų. Mums, Specialiųjų metodikų katedros dėstytojams, kartu su viso Specialiosios pedagogikos fakulteto studentais ir dėstytojais tik norėtusi pasidžiaugti didžiai gerbia-

mos bendradarbės ir dėstytojos Vidos Pobrein asmenybės vientisumu, pasigėrėti ja, kaip žmogumi, su kuriuo malonu bendrauti ir kartu dirbti. Pirmojo jubiliejinio gimtadienio proga linkime gerbiamajai kolegei kuo daugiau šviesių ir giedrių dienų!

Specialiųjų metodikų katedros bendradarbiai

A. Musneckio nuotr.

Informacija

Dingusį Ingos Kokingauzaitės, Fizikos ir matematikos fakulteto V kurso studentės, stud. liudijimą Nr. 91103 laikyti negaliojančiu.

Koki vaidmenį žmogaus gyvenime vaidina medis? Turbūt kiekvienas pirmiausia pastebi gražų medį. Vešlus žalias vainikas, tvirtas kamienas traukia žmogaus akį. Ypač pavasarį, kada visa žaluma kaip niekada ryški, šviežia - visi gėrisi medžiais. Ir vaikai, ir suaugusįjį visais metų laikais kviečia miškas. Čia daugybė medžių. O ką mes apie juos žinome? Dabar jau retas ir pavadinimą bepasakys. O juk mūsų protėviai medžius garbino, laikė šventais. Žmogus ir medis nuo neatmenamų laikų buvo neišskiriamai. Gimsta vaikas - tėvai medį pasodina. Ir auga jie kartu vienas kitą papildydami. Medžiai mus maitina, rengia, šildo, gydo...

Tik mokėk prakalbinti medį - kiek daug jis gali pasakyti! Ir vien savo grožiu medis žmogų traukia. Tarp žmogaus ir medžio daug stipresni ryšiai. Ryšiai, formavęsi tūkstantmečiais. Ir pajusti medį galime ne vien rega?! Lieti paviršius pirštais: ar jis švelnus, ar šiurkštus, ar jis lygus ar grublėtas? Medį galime užuosti... Netgi girdėti! Augantis medis kiekvienas vis kitaip ošia. O mediniai muzikos instrumentai?.. Taigi medis dar ir "dainuoja". Ar negalėtume medžiu pasinaudoti ugdydami vaiko sensorinę kultūrą? Gal medis - pažinimo ašis, apie kurią sukūtsi visi mokslai?

Dabar Lietuvoje švietimas išgyvena reformų laikotarpį. Stengiamasi tobulinti ugdymo sistemą. Bandoma taikyti mokymo metodikas, naudojamasi kitose šalyse. Skatinamas savanoriškas pažinimas. Vaikas po jūčiūais pats pažins pasaulį! Siekiama natūralumo, paprastumo. Marija Montesori, Steineris savo metodams įgyvendinti pasitelkė medines mokymo priemones. Ar saugumo, higienos sumetimais, ar dėl natūralumo? Medis - gamtos produktas. Nukritęs medis žaislas nesuduš; medinės mokymo priemonės lengvos, neturi nuodingų medžiagų. Turbūt dėl to ir dar dėl daug ko kito šie žymūs pedagogai pasikliauna medžiu.

Aš manau, kad medis šiam tikslui galėtų tarnauti ne tik kaip žaliava, bet kaip pagrindinis informacijos šaltinis. Sensorikai ugdyti medis nepakeičiamas! Galima mokytis skaityti medžių kalbą miške, galima analizuoti medienos gabalėlius

pavyzdžius patalpoje. Tai visu pirmiausia bus natūralu, ko dabar taip siekiame. Vaikas susilies su gamta ir savarankiškai kaups informaciją. Ir to niekas nepaneigs, nes pati gamta viską pateikia...

Stebėdami medžio žievę, vainiko tankumą, be šios tiesioginės informacijos, dar galima kalbėti, pvz., apie pasaulio šalis. Kodėl šiaurinėje medžio kamieno pusėje žievė kitokia nei pietinėje? Kuria pusę tankesnis vainikas? Kodėl? Kas ten, toje šiaurėje, kitaip nei pietuose? Suderinus iš pirmo žvilgsnio tokias skirtingas temas, kaip "Medis" ir "Pasaulio šalys", informacijos išliekamumas tikrai bus daug didesnis, nei mokantis tas temas klasėje iš vadovėlio. Medžio žievę vaikas palies ranka, kitas net pauostys...

Kaip medžio augimą veikia Saulė? Ar tam turi reikšmės diena ir naktis? Kodėl? Jau galime suktilink astronomijos... Kodėl medis pasviręs? Gal

Tai įdomu

Medis ir sensorinė kultūra

Rytis MOCEVIČIUS,
PMP ir darbų spec. V k. studentas

kaltas vėjas? Kas jis toks, kokiam "šeimai" priklauso, kokiam "tipui". Vienas medis vešliai žaliuoja, o kitas - nudžiūvęs. Kodėl? Ar sugalvos patys vaikai, ar reikės užvesti ant kelio? Jei lietaus pakako, tai gal dirva netinkama? Kas ji tokia, iš ko susideda ir kodėl taip elgiasi su vargšu medeliu? O gal medį užpuolė kenkėjai? Kokie jie? Baisūs, dideli, skraido ar ropoja žeme? Kiek jau mokslo šakų galėjom "aplankyti" tūpčiodami apie tuos kelis medelius?! Vienus medžius gražia vikšras, o kitų paragauja ir kiškis, stirma, briedis. Kodėl? Giles, kan-korėžius, riešutus triauškia voverės, lukštena kėkštai, mėgsta šernai. Jei yra toks medelis, tai gal ir tas žvėris netoliese? Kur koks medis auga, su kokiais kitais medžiais draugauja? Kodėl? Kokius medžius "myli" tas ar kitas grybas, prie kurio mieliau glaussis mėlynių krūmelis, kurį išpeiks gervuogynai? Čia visos gamtos pažinimo sritys, šakos, kokias tik išskyrė mokslininkai? Medis - nenuilstantis pasakotojas. Tik reikia tą kalbą suprasti!

Sugrįžus į klasę ar grupę, mažas medienos pavyzdėlis papasakos ne ką mažiau nei

miško medis. Metinės rievės skirtinguose pjūviuose atrodo vis kitaip ir kiekvieno medžio vis kitokios. Kodėl? Skaičiuodami metines rieves sužinosim, kiek medžiui metų ir kaip jam sekėsi kiekvieną iš jų nugyventi. Ar buvo šilta, ar šalta, ar pakako saulės, lietaus?..

Tai kartu ir nauja informacija, ir jau turimos, tos, kuri buvo sukaupta miške, pakartojimas. Vaikas brauks pirštais per tas gražias linijas, stebės jų išsidėstymą. Vieną gabalėlį galima pateikti sausa, kitą - šlapią (neišdžiovintą). Vaikas savo pojūčiais tuoj suformuos sausumo - drėgnumo, šilumo - šaltumo, kietumo sąvokas. Kodėl drėgnas pavyzdėlis sunkesnis? Kodėl daužomas sunkesnisys pažeidžiamas mažiau nei tas sausas lengvesnis. Tai jau fizikos, matematikos, chemijos, darbinio ugdymo pradžios. O pradžioje regėjome paprasčiausią lentgalį. Pušies, eglės

ydomis: šakomis, plyšiais, įvairiais cheminiais atspalviais, vabzdžių padarytais sužalojimais, su svetimkūniais. Vienaip viską matys stalius, kitaip - vaikas. Ir tas plyšys žaidime gal virst pražūtingu tarpekliu, bedugne... Nebūtina "ikalti", kad tai - medžio yda. Jis puikiausiai tai atsimins išgirdęs vieną kartą. O kokia begalinė nauda lavinant vaizduotę, mąstymą, jei vaikas žais su tokiu, kartu paprastu ir be galo sudėtingu žaislu, kaip medis.

Ir dar viena (bene pati svarbiausia) medžio savybė - jis skamba. Muzika gali išreikšti subtiliausius žmogaus jausmus ir išgyvenimus, atversti giliausius dvasios klodus. Žmogus gali girdėti medžio balsą. Gal būtent tair sugretino šiuos du gamtos vaikus. Iš klevo, pušies, juodmedžio buvo sukurta niekuo nepakeičiamu styginių instrumentų šeima. Mediena turi savybę rezonuoti, t.y. sustiprinti garsą, neiškreipiant tonu. Medis leidžia išgauti nuo žemiausių (kontraboso) iki aukščiausių (smuiko) garsų. Iš piemens švilpynės gimusi fleita (dabar jau nebemedinė). Anglų ragas, obojus, klarnetas, fagotas skleidžia švelnią, medžio melodiją šalia šaižiū varinių pučiamųjų. Kodėl būtent medis skamba taip švelniai? Kodėl mums, lietuviams, artimas skudučių, birbynės, kanklių tembras? Duokime vaikams skudučių, barškaliuką, leiskime pab-raukti strykū, užgauti kanklių stygas. Jei vaikai patys prakalbins medį, patys parašys jį uždainuoti? Ar jie užmirš, kaip tas instrumentas vadinas, ar jie neatsimins, koks medis skleidė tą pirmąjį išgirstą garsą?! Turbūt visi sutiks, kad tokiu būdu įgytos žinios sunkiai beįsitrins. Ir visai realu medžio lydimiems leistas net ir į muzikos pasaulį? Leiskime vaikams kuo anksčiau išgirsti tikrą, gerą muziką...

Kažin ar iš viso yra kas nors, ko negalėtume susieti su medžiu? Manau, kad nėra! Tuomet kas tokia darbe galėtų pavaduoti medį?

Plėtoti šią idėją Lietuvoje salygos pačios palankiausios. Ir kaip visada sakoma - viskas priklauso tik nuo mūsų - nuo jaunų mokytojų.

Kas nelaike rankose lentos, nebuvo "įsivareš" rakšties, gal papriestaraus, kad tas paprastas lentgalys gali ką nors "duoti".

Nepamaišys šiame darbe ir ruošinėliai su medienos

Brandžiausi metai

šokio sūkurį

Rasa RIBIKAUSKAITĖ

Gražų pavasarį Meno pedagogikos katedros dėstytojui Stasiui Kazlauskui padovanojo šie metai. Keturias-dešimtmečio proga pasveikinti choreografo, palinkėti didelio kūrybinio skrydžio atėjo kolegos dėstytojai, studentai. Šokių salėje, skambant Johano Štrauso "Žydram Dunojui", sukosi šokėjų poros, į šokio sūkurį įtraukusios ir sukaktuvininką. Sveikinimo žodžius tarė Meno pedagogikos katedros vedėjas doc. St. Žalalis, Pedagogikos fakulteto dekanas doc. S. Tumėnas, "Saulės" ansamblio vadovas E. Verpetinskas ir kt. Susirinkusiems koncertavo dėst. R. Gaučaitės vadovaujamas studentų šokių kolektyvas bei merginų choras "Pavasaris" (vad. S. Žalalis).

Nutilus šventės garsams užkalbinome dėstytoją S. Kazlauską.

- Koks buvo Jūsų kelias į Institutą?

- Mokiausi Konservatorijos Teatro meno fakultete Klaipeje. Pasibaigus studijoms gavau paskyrimą į Telšių kultūros mokyklą. Tačiau teko palikti šį kraštą. Kita darbo stotelė - Kupiškio vidurinė mokykla. Ten dirbdamas pamačiau, kaip abejingai mokytojai žiūri choreografijos pamoką, kaip aplaidžiai ją veda. Nusprendžiau pasiaukoti choreografo metodininko darbu ir įskiepyti būsimųjų mokytojų širdyse nors dalį pagarbos, atidumo choreografijos dalykui. Todėl ilgai neabejojau, kai 1990 m. Instituto studijų planuose atsirado lietuvių liaudies šokio disciplina. Atvykau dirbti čia, jau tvirtai žinodamas, ko reikalausiu iš būsimųjų mokytojų.

- Dėstote ne vien Institute, bet Jūsų choreografijos pamokų klauso ir Šiaulių miesto 12-osios vid. bei 7-osios vid. mokyklų moksleiviai.

- Taip. Kodėl einu į mokyklą? Juk sakoma - sausas dėstymas neturi

pagrindo. Todėl ir einu ten, kad galėčiau pamatyti, ką mokiniai sugeba išmokyti, ko ne. Į mokyklą einu todėl, kad vėliau studentams galėčiau pateikti tikrąjį pamokos vaizdą, o ne sausas teorines žinias. Juk ir pratybas vedu taip, kaip vedamos mokykloje choreografijos pamokos: pasisveikinimas, teminis apšilimas ir t.t. Tik gaila, kad studentai viso šito neužfiksuoja.

- Šalia sunkiausių disciplinų studentai mini choreografijos dalyką. Jūsų manymu, kodėl?

- Mano nuomone, studentai per daug aplaidžiai žiūri į šią discipliną. Galbūt mano: "Ateisiu, pastrikinėsiu ir viskas tuo pasibaigs". Bet juk reikia truputį ir galvas pasukti prie knygu, užrašų, daug dirbti per pratybas. Juk antraip gero rezultato tikrai nepasieksi. Nemaža dalis studentų ateina nė iš tolo "nepauostę" to choreografinio meno, nešokę rateliuose ir pan. Bet šią kliūtį galima pašalinti rimtai dirbant per pratybas. Pats rodau daug žingsnių, stengiuosi kuo aiškiau parodyti jų atlikimo techniką. Ir jeigu jie šoktų per paskaitą tiek, kiek aš šoku, jų judesių technika būtų kur kas geresnė, o choreografijos

pratybos neatrodytų kaip didžiulis "baubas".

Dar mane stebina ir tu studentų, kurie 15-17 metų šoko, požiūris į šį dalyką. Jie nesuvokia, kad pamokoje prieš klasę bus ne šokėjai, bet mokytojai.

Tenka išgirsti iš studentų lūpų, kad mano keliami reikalavimai yra pernelyg dideli. Jeigu laiku atliktų pateiktas užduotis, neatidėliotų jų paskutinei įskaitų savaitei, problemų nebūtų. O dabar ateina dalis studentų, kurie pratybų nelankė, prašo pasirašyti. Man pažymio negaila, bet atlikti užduotis juk reikia. Smagu dirbti su tais, kurie domisi, ieško atsakymų į jiems rūpimus klausimus, pvz., kad ir neakivaizdininkai. Jie teiraujasi, klausia, kaip tas, kaip anas. Žinoma, čia jau vėl kita medalio pusė. Jie jau dirba mokykloje ir žino, su kokiosmis problemomis susiduriama vedant šią pamoką. Viena iš jų - literatūros trūkumas. Todėl visiems studentams (tiek stacionaro, tiek neakivaizdinio skyriaus) liepiu persirašyti arba atsišviesti šokius, žingsnius. Ir tuomet vėl studentai paberia aibę klausimų, pvz., "Kam šito reikia?!" O juk reikia tik dėl jų pačių, kad pabaigus Institutą, kada prie šono nebebus dėstytojo, nebebus ir ko paklausti. Tada tvirčiausias ir patikimiausias "konsultantas" būtų konspektai, užrašai.

- Su kuo lengviau dirbti - su studentais ar su mokiniais?

- Ir su tais, ir su tais dirbti savaip lengva ir savaip sunku.

Dirbant su studentais, iškyta vienokių problemų, su moksleiviais - kitokių. O šiaip lengviau dirbti su suaugusiais. Jie greičiau priima informaciją, greičiau įvykdo duotą užduotį.

- Į ką kreipiamas dėmesys konkursų metu?

- Šiomet aš buvau šokių kolektyvų šventės "Aguonėlė" žiūri narys. Kreipiau dėmesį į šiuos dalykus:

1) kaip vaikai estetiškai aprengti;

2) į muziką (jei šokamas liaudies šokis, tai turėtų autentiškas būti ir grojimas);

3) į meninį lygį, nuotaukos perteikimą, šokio idėjos atskleidimą;

4) į repertuaro atitikimą vaikų amžiui.

- Kokios pagrindinės choreografų daromos klaidos ir kokie reikalavimai mokytojų choreografui?

- Pati šiurkščiausia ir didžiausia - taktų klaida. Šokio mokytojai nemoka būti santūrus, netekę kantrybės šaukia ant vaikų. O tai jau yra mokytojo taktų pažeidimas. Eilinė (ne choreografinė) klaidos klasėse veda šokio repeticijas. Vaikams jos nuobodžios, o turėtų būti šios pamokos idomios, patraukiančios mokinių dėmesį. Jose vaikai turėtų išmokyti greito, lėto valso, polkos pagrindinius žingsnius.

Ir apskritai mokytojas turėtų būti pats gerai pasiruošęs šiai pamokai (ir aprangos varbu). Daug dirbti, rodyti. Žodžiu, būti geras mokytojas.

TOLMINKIEMYJE

Doc. St. ŽALALIS

1996 m. birželio 1 d. kamerinis choras "Bičiuliai" kartu su grupe šiauliečių vyko į jau tradicinį Lietuvos žmonių susitikimą - talką Tolminkiemyje, K. Donelaičio žemėje.

Keletą valandų drauge su vilniečiais, kauniečiais, marijampoliečiais tvarkėme aplinką, ravėjome, pjovėme žolę aplink K. Donelaičio bažnyčią-muziejų, dalyvavome dailės ekspozicijos K. Donelaičio klebonijoje atidaryme, vėliau bažnyčioje-muziejuje koncertavome atvykusiems į Tolminkiemį.

Koncerto klausėsi prof. V. Landsbergis, svečiai iš Vokietijos, žymūs mokslininkai, Kultūros ministerijos darbuotojai.

Su "Bičiuliais" koncerte dalyvavo ir birbyne liaudies melodijas grojo IV kl. mokinys Justas Žukauskas, eiles skaitė ir koncertą vedė aktorė Orlita Dautartaitė.

Grįždami į Šiaulius, jau vėlu vakarą aplankėme iš griuvusių pakilusią Sintautų bažnyčią. Jos klebonas prelatas A. Maskeliūnas papasakojo bažnyčios atstatymo istoriją, gerėjimą didžiuoju altoriumi, kuriame yra skulptoriaus V. Grybo skulptūros. Bažnyčioje atikome keletą religinių kūrinių.

Pajutome, kad esame reikalingi vieni kitiems, kad pabuvimas K. Donelaičio žemėje teikia stiprybės ir vilties.

Gegužės 31-ąją pažymėta Pasaulinė nerūkymo diena

Susimąstyk!

Rūkymas - tai mažoji narkomanija. Tai vienas iš pojūčių - rizikos faktorių, skatinančių pradėti vartoti alkoholį.

Iš tabako išsiskiria 30 žalingų medžiagų: nikotinas, sieros vandenilis, amoniakas, azotas, anglies dioksidas, įvairūs eteriniai aliejai ir kt.

Nikotinas sukelia kraujagyslių spazmus, blogina jų mitybą ir skatina aterosklerozės vystymąsi, stenokardiją.

Tabako derva yra prisotinta eterinių aliejų, benzpireno, kurie veikia ląstelių chromosomas, jų dalijimąsi ir sukelia vėžį.

Rūkymas sendina ir 5 metais sutrumpina gyvenimą.

Rūkantieji 30 kartų dažniau serga plaučių vėžiu, 13 kartų dažniau - stenokardija, 12 kartų dažniau - miokardo infarktu, 10 kartų dažniau - skrandžio opa, 5 kartus dažniau - gerklų vėžiu.

Rūkančiojo organizmas blogiau pasisavina vitaminą C. Surūkius 1 cigaretę netenkama 25 mg vitamino C, t.y. tiek, kiek jo yra apelsine.

Rūkymas silpnina atmintį, bet kokią jėgą, provokuoja galvos skausmus, mažina potenciją.

Rūkymas kenkia grožiui, nes blogina odos maitinimą - ji praranda elastingumą, sveiką išvaizdą, įgyja pilką atspalvį.

Rūkant iš burnos sklinda nemalonius kvapas, gelsta dantys.

Rūkantieji dažniau keičia darbą ir šeimą, yra agresyvesni.

Rūkaliai kenkia aplinkiniams: 50 proc. esančių tabako dūmuose nuodingų medžiagų išsisklaido po patalpas ir kiti žmonės jose yra nuodijami.

Daugelyje pasaulio šalių rūkančiųjų mažėja, nes rūkyti jau nebemadinga. Tabako gamintojai dabar atakuoja (reklama) besivystančias šalis.

Rūkymas nėra vyriškumo požymis, o greičiau iš kūdikystės išlikęs žinduoko poreikis.

Susimąstyk!

Kodėl Lietuvoje tarp vaikų ir suaugusiųjų nevaržomai plinta rūkymas, alkoholizmas, toksikomanijos, narkomanijos, venerinės ligos? Kodėl Vyriausybė ir Seimas toleruoja rūkalių, alkoholio, sekso reklamą ir biznį? Kodėl teršiama ir nuodijama mus supanti aplinka ir gamta? Kodėl kai kurie mokytojai, dėstytojai, studentai atsainiai žvelgia į savo ir mokinių sveikatos ugdymą? Kodėl Lietuvoje žmogaus vidutinė gyvenimo trukmė nesiekia piliečio pensinio amžiaus? Gal tai sąmoningo tautos genocido apraiška?

Susimąstyk!

O jei nenori mąstyti, tuomet vykdyk ŠPI Rektoriaus 1996 02 22 įsakymą Nr.34, draudžiantį rūkyti visose Instituto patalpose.

Nors tiek padėsi sau ir savo artimui.

Prof.E.Grinienė, doc.Vl.Vaitkevičius,
Medicinos pagrindų katedra

Varžybos baigėsi

Baigėsi 1995/96 m.m. Lietuvos aukštųjų mokyklų atskirų sporto šakų varžybos, kurias rengė Lietuvos studentų sporto asociacija.

Varžybose rungtyniavo 27 sporto šakų atstovai. Šiaulių pedagoginio instituto studentai dalyvavo 4 sporto šakų varžybose - vyrų rankinio (I vieta), moterų dziudo (III komandinė vieta), vyrų

sunkiosios atletikos (I komandinė vieta) ir lengvosios atletikos (IX komandinė vieta). Iš viso studentų žaidynėse dalyvavo per 30 mūsų Instituto studentų.

Tikėkimės, kad kitamet mūsų aukštosios mokyklos garbę gins gausesnis studentų būrys.

"Pedagogo" inf.

Miuziklo premjera

Atkelta iš 1 p.

krūvinas darbas. Sunkiausia buvo suburti mokinius. Visi užsiėmę, tai viena, taikytą būrelį belankantys. Miuzikle dainavo eiliniai vaikai, nes tie, kurie lanko muzikos mokyklą, neturėjo laiko. Vaikams nesinorėjo eiti dainuoti gal ir todėl, kad mokslo metais artėjo į pabaigą. Jie jau gyvena vasaros atostogų nuotakomis. Todėl vos ne maldaute maldavau, kad ateitų į repetitijas.

Patį kūrinį statėme dalimis. Parašo dėstytojas dalį, ir dirbam, mokomės ją. Panašiai, kaip kregždės sulipdo lizdelį, taip mes lipdėme miuziklą. Gerai, kad daug padėjo muzikos mokytoja bei

4 kurso studentė Kristina Parkauskaitė, be didelių atsikalbinėjimų sutikusi paakompanuoti".

Rita dirbo ne vien prie miuziklo, bet ir vedė muzikos pamokas, jos parengtas jaunių choras dalyvavo mokyklos šventėse. O kur dar mokslai? Žodžiu, Ritai kaip voverei uždaramė rate reikėjo sukstis.

O jeigu kalbėsime apie miuziklą, tai mokyklos mokytojų nuomone, kūrinys šeštokams buvo persunkus. Tekstas atitinkamą amžių, bet muzika šiek tiek per sudėtinga.

"Pedagogo" inf.
Algirdo MUSNECKIO
nuotr.

"Chrepas" I bendrabutyje

R.BARKAUSKAITĖ

Visiems žinoma, kad mūsų Instituto studentai nepasižymi dideliu aktyvumu. Ypač "užklasinėje" veikloje. Tačiau retkarčiais atsiranda tokių, kurie nori "išsišokti". Gegužės 14 dieną 20 val. I bendrabučio rūsyje įvyko madų šventė "Chrepas". Pavadinimą būtų galima išversti kaip kažką tokio tarp žmogaus ir ufonauto. Ši "išsišokanti" idėja sukrebždėjo PMP specialybės studentei Lidijai Kučinskaitėi, ją įgyvendino PMP ir dailės specialybės I kurso studentai. Renginio metu buvo demonstruojami ne tik šokiruojantys (o gal kitiems ne?) apdarai ir įvairūs

aprangos atributai, bet ir buvo skaitomos eilės, ant sienu kabėjo dailės darbai. Kiekvienas žiūrovas ar renginio dalyvis galėjo parašyti linkėjimą ant balto popieriaus lapo, ant sienos ar ką nors nupiešti ant ištemptos drobės. Viskas, kas buvo demonstruojama, - "chrepo" stiliumi (koks tai stilius - spřekite patys). Net studentų, demonstruojančių madas, makiažas, buvo "griozdiškai chrepiškas". Tie, kas buvo atėję pasižiūrėti šio renginio, nenusivylė, nes "crazy" studentų makaulės buvo paruošusios nemažą originalių vaizdų.

Namuose ar svetur?

Lina ŠEIBOKAITĖ,
Spec.pedagogikos fak. II k. studentė

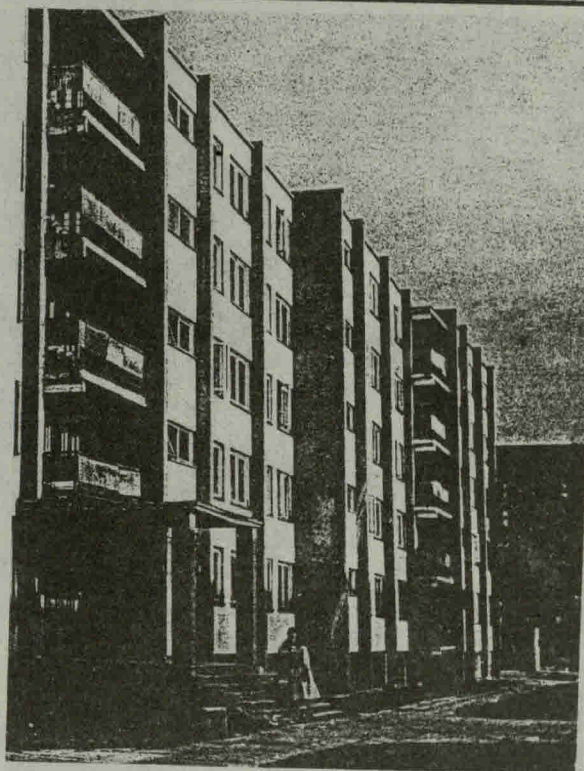
Kur geriau mokytis: savame ar svetimame mieste? Iš tiesų, kas gi galėtų atsakyti į šitokį klausimą? Besimokydami vidurinėje mokykloje susikuriame tiek daug svajonių apie savo ateitį, isivaizduojame, kaip greitai tapsime savarankiški, nepriklausomi ir galėsime patys pasirinkti savo tolesnį gyvenimo kelią. Ir štai tas išsvajotas laisvės laikas ateina. Paskutinį kartą užveriname mokyklos duris suprąte, kad mūsų vietas jau žėmė kiti ir gal ne taip drašiai - kaip tikėjomės! - žengiamo pirmyn. Dabar turime teisę rinktis. Pirmiausia specialybę, po to mokyklą ir galų gale, kur ruošiamės įgyvendinti tuos savo planus. Kartais galime išgirsti jaunus žmones sakant: "...niekur iš namų nevažiuosiu" arba atvirkščiai: "...nežinau, kur mokysiuos, kad tik ne savam mieste". Kas lemia tokį pasirinkimą, kodėl vieni trokšta pasprukti iš gimtojo miesto, o kiti nenori iš ten trauktis net trumpam? Apie tai kalbėjau su Specialiosios pedagogikos fakulteto II kurso studentėmis, kurios pačios vos prieš pusantrų metų stovėjo pasirinkimų kryžkelėje.

Nekalbėjome apie būtinumą rinktis vieną ar kitą miestą, kad įgytum atitinkamą specialybę (nors gana daug merginų yra iš mažesnių

miestų ar gyvenviečių). Mėginome paanalizuoti skirtingų žmonių pasirinkimą, pamastyti, ar pasivirtino tie lūkesčiai, kurie buvo puoselėjami šių merginų prieš stojant į ŠPI.

Minčių būta daug. Galima norėti išvažiuoti iš gimtojo miesto, bet nesiryžti ar neturėti tam sąlygų arba turėti visas sąlygas, bet nenorėti šito daryti.

Vienos merginos tvirtino, kad mokantis savajame mieste neįmanoma pajauti tikro jaunystės džiaugsmo, laisvės, kai tik tu pats esi atsakingas už savo poelgius ir niekas neturi teisės tavęs kontroliuoti. Galima bendrabučio kambario sienas apklijuoti mėgstamų dai-nininkų nuotraukomis ir niekas nesusiims už galvos. Mama tikrai taip padarytų, jeigu pamatytų taip sudarkytą kambarį. Galima, kada nori, mokytis, o kada nori snūstelėti arba vėliau grįžti iš diskotekos. Niekam nereikia aiškintis, o, svarbiausia, nereikia bijoti. Be to, tavęs negrauzia sąžinė, nes žinai, kad dėl tavo neatsargių poelgių nėra kam jaudintis. Paklausiau merginų, ar namuose jos buvo labai suvaržytos. Atsakymai buvo įvairūs. Natūralu, viena šeima skiriasi nuo kitos, skirtingi jose vyraujantys tarpusavio santykiai ir nuostatos, kurios vienaip ar kitaip veikia jauną žmogų. Inga ir Jurga sakė, jog užtenka savarankiškumo, laisvės gyvenant ir pas tėvus, bet jau vien dėl to verta vykti mokytis į

svetimą miestą, kad ten susirandi tiek daug naujų draugų. Daugelis merginų patvirtino šiuos žodžius, sakydamas, kad su čia sutiktais draugais dabar jau tikrai nenorėtų skintis.

Pasirodo, sunkiausia svetimame mieste yra pirmaisiais metais. Asta ir Inga paasakojo, kaip buvo neįjauki atvykus į Šiaulius: svetimi žmonės, nežinomas miestas, o šiauliškių kalba su "pamestomis" žodžių galūnėmis išgašdino daugumą atvykusių čia mokytis. Dabar jau lengviau, nors, anot tų pačių merginų, namai yra pati geriausia vieta pasaulyje ir jų nuolatos pasiilgstama. Kelionės dabar brangios, todėl dažnai neprivažinėsi. Asta su pavydo gaidle taria šiaulietėms: "Jums gerai, jūs namuose". O šiauliečiu II kurse nedaug. Pasilikta mokytis savajame mieste taip pat dėl įvairiausių priežasčių, iš kurių dažniausia - materialinės šeimos sąlygos. Dauguma šių merginų sutiko, kad norėtų pagyventi svetimame mieste, bet gerai yra ir čia. Savo gimtajame mieste taip pat galitūrėti gerų draugų ir susirasti naujų, kai pradėdi studijuoti. Mokantis savame mieste lengviau pragyventi, nes dažniausiai padeda tėvai, kurie nereikalauja nei nuomos mokesčio, nei pinigų už maistą. Tad savo stipendiją

gali leisti kaip tinkamas.

Visi šie merginų samprotavimai leidžia suprasti, kad negalima tvirtai atsakyti į klausimą "Kur geriau mokytis: savame ar svetimame mieste?", nes skirtingi yra žmonės, skirtingi jų norai, laisvės troškimas. Jaunas žmogus, gavęs laisvę rinktis, daro taip, kaip jam atrodo geriausia. Galbūt visos viltys nepasitvirtina ir atrodo, kad buvo galima rinktis kitokią kelią, bet jaunystė tam ir skirta, kad mėgintum, klustum ir vėl iš naujo mėgintum. Žinoma, rinkdamasis miestą, kuriame studijuosi, negali daryti keleto bandymų, bet juk ir pasirinktame mieste esi tik laikinas svečias. Jei nusibos nuo-latos tūnoti savame mieste, baigęs studijuoti gali ieškoti darbo kitur. O gal paklaidžiojęs svetur, pasiilgsi savo namų ir stengiesi ten sugrįžti? Ketveri studijų metai prabėga taip greitai. Štai jau baigiasi antrieji, liko taip nedaug.

Likimas suvedė žmo-nes iš įvairiausių Lietuvos kampelių, leido jiems susitikti ir tapti draugais. Netrukus jiems teks išsiskirti, vėl rinktis savo tolesnį gyvenimo kelią.

Algirdo Musneckio
nuotr.

Baigėsi dirigavimo egzaminas

Birželio 3-5 d. būsimieji muzikos mokytojai laikė valstybinį dirigavimo egzaminą. 56 absolventai dirigavo "Polifonijos", "Cantus", "Littera", "Studium" chorams, Muzikos ir muzikinio ugdymo katedros kameriniam orkestrui. Visų darbą įvertino žiūri, vadovaujama pirmininkės Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Muzikos pedagogikos ir psichologijos katedros vedėjos docentės

dr. Stasės Jareckaitės. Komisijoje dar buvo Muzikos ir muzikinio ugdymo katedros vedėjas prof. E. Balčytis, vyr. asist. A. Piragytė, vyr. asist. G. Ramanauskas, vyr. asist. A. Žiūraitienė. O apie tai, kaip studentams sekėsi laikyti šį tikrai atsakingą profesinį egzaminą bei ką apie jų pasirengimą mano dėstytojai, skaitykite kitame "Pedagogo" numeryje.

"Pedagogo" inf.

Ką ir kaip valgo studentai

Redita BAJORŪNAITĖ,

Spec.pedagogikos fak. II k. stud.

Nuo senų laikų yra sakoma, kad studentų gyvenimo akimirkos yra pačios gražiausios ir įsimintiniausios. Bet ar iš tiesų viskas jau taip ir gražu? Dauguma studentų turi skaičiuoti centus tam, kad galėtų nusipirkti pavalgyti.

Studentas, kaip ir kiekvienas žmogus, nenori sėdėti tarp keturių sienų, kai aplinkui vyksta daug įvairiausių renginių: koncertai, parodos, diskotekos, teatro spektakliai. Tačiau ne kiekvienas gali sau šias pramogas leisti.

Yra net tokių studentų, kurie laimingi dėl to, kad tėvai išgali juos leisti mokytis, o apie įvairius renginius net nesvajojama. Daug studentų griebiasi bet kokio darbo, kad tik galėtų užsidirbti nors kiek pinigų. Dėl pinigų stygiaus kenčia ne tik užgaidų nepatenkinimas, bet ir studentų sveikata.

Pradėjus studentauti labai pasikeičia jaunuolio gyvenimas. Keičiasi ne tik laisvalaikis, pramogos, draugai, bet ir mityba. Mašinamasi nereguliariai, valgoma bet kas, nežiūrima, ar tai kenkia sveikatai, ar ne. Esu girdėjusi sakant, kad dauguma žmonių savo skrandį ir sveikatą susigadina studijuodami. Žinau keletą studentų, kurios geriau "badauja", susitaupo nors kiek pinigų ir ką nors nusiperka ar kur nors nueina, užuot išleidusios tėvų duotus pinigus maistui.

Pagrindinis studentų maistas yra bulvės. Vieną dieną jas kepame, kitą - verdame, trečią - su kuo nors maišome. Galiu pasiūlyti studentiškus patiekalus iš bulvių.

Bulvių košė. Nuskutame bulvės, supjaustome kuo mažesniais gabaliukais (kad greičiau išvirtų) ir verdame pasūdytame vandenyje. Išvirus bulvėms, vandens neišpilame. Bulves sumaišome su kiaurasamčiu arba kiaurasaukščiu (nes neturime bulvių grūstuvo). Štai ir bulvių košė! Labai skanu! Paragaukite ir jums patiks! Dar vienas "nuotykis", kuris tęsiasi ilgą laiką, kai studentės pritrūko aliejaus ir druskos, bulvės buvo "kepamos" vandenyje ir be druskos.

Kai kurie studentai, o ypač vaikinai, geba išsisukti iš bet kokios situacijos. Turėdami tuščią dubenėlį, sugeba išsikępti blynų. Jei nepatingėsi pavaikščioti po kambarius ir neturėsi gėdos, tai visai nesunku ir įmanoma. Tereikia tik nuėjus į vieną kambarį "pasiskolinti" kiaušinį, į kitą - kelis šaukštus miltų, o vandens jau kiekvienas turi. Štai tau ir blynai iš "tuščio dubenėlio"! O jei rasi dar kur nors uogienės, tai bus ir visai nebloga vakarienė.

Dar sužinojau esant tokių studentų, kurie alkį malšina cigaretėmis, kava. Jie jau geriau nepavalgys, bet koridoriuje ant palangės susėdę parūkys. O ypač per sesiją. Sako, kad cigaretės ir kava padeda ne tik alkį numalšinti, bet ir nerimą sumažinti.

Kartais pasitaiko taip, kad, palikęs virtuvėje puodą su maistu, po kiek laiko atėjęs jį randa tuščią.

Tie studentai, kurie toliau gyvena ir retai važiuoja namo, pietus dažniausiai valgo valgykloje. Mūsų Institutas gali pasigirti puikia valgykla, šauniomis virėjomis ir, žinoma, skaniu maistu. Valgykloje pavalgyti gali kiekvienas. Čia yra įvairaus maisto, taip pat įvairios ir kainos. Pietus galima pavalgyti už du litus, o jei negaila ir turi pinigų, gali rinktis ir brangiau kainuojančius patiekalus. Daugumos lietuvių mėgstamiausias patiekalas yra didžkukuliai. Juos mėgsta valgyti ir besimokantys mano apklaustieji.

Dažnai studentai nespėja pavalgyti. Kiek žinau, kitose aukštesiose mokyklose būna pietų pertrauka, kuri trunka valandą. Per ją studentai gali eiti į valgyklą ar grįžti į bendrabutį. ŠPI pietų pertraukos nėra. Gerai, jei nėra paskaitos ar dėstytojas

išleidžia pavalgyti. O jei iš eilės keturios ar penkios paskaitos? Ir dar rytą nespėjai pavalgyti! Tai ir sėdi visą dieną tuščiu pilvu... Dauguma apklaustųjų mažai valgo vaisių, daržovių, beveik nevalgo sriubos. O juk norint aprūpinti milijonus savo ląstelių energija ir "statybinėmis" medžiagomis, organizmui reikia maždaug 45 įvairių maisto medžiagų. Nė vienos negalima praleisti, nes kiekviena turi ypatingą paskirtį ir tik visos kartu gali visiškai parodyti savo poveikį.

Kažin ar drįstume pasakyti, kad sveikai maitinamės ir gauname visų reikalingų medžiagų?

Lietuvos studentų laukia festivalis "Sportas visiems" Rumšiškėse

Šventę organizuoja Lietuvos asociacija "Sportas visiems" ir kviečia visus Lietuvos gyventojus.

LAIKAS IR VIETA: 1996 m. birželio 8-9 d. Rumšiškių etnografinio muziejaus teritorijoje. Atvykimas birželio 8 d. ir 11 val. vadovų pasitarimas.

Sventės atidarymas - 12 val.

DALYVIAI: skaičius neribojamas. Gali dalyvauti studentai, dėstytojai ir jų šeimos nariai. Šventės dalyviai jungiasi į komandas arba dalyvauja individualiai. Jų lauks prizai.

Atvykite kartu su meno saviveiklos grupėmis arba atskirais atlikėjais, kuriems numatoma programa-koncertai.

BENDRA PROGRAMA

Pirmoji diena - 06 08 (šeštadienis)

Kvadratas, darts (mėtymas į taikinį), liaudies žaidimai, estafetės, keliautojų sportas, ritminė gimnastika, bėgimas "Aplink Lietuvą" 3,5,10 km, virvės traukimas, Ringo ir kt.

Numatomas pokalbis prie apvaliojo stalo.

Antroji diena - 06 09 (sekmadienis)

Sveikatos ir žvalumo rytmetis. Tinklinis, bočia, keliautojų sportas, estafetės-žaidimai, OS varžybos, darts.

JŪSŲ GRUPĖS, KLUBO PROGRAMA

Jūsų parengti žaidimai, atrakcionai, muzika ir šokiai.

UŽDARYMAS - 14 val.

ORGANIZACINIAI KLAUSIMAI IR MŪSŲ PATARIMAI

Atvykstate savo transportu.

Atsivežkite klubo emblemą, sporto atributiką, vaizdinių priemonių, sporto priemonių ir kt.

Kuo daugiau studentų grojančių, šokančių ir sportuojančių!

Nepamirškite įsidėti maisto ir litų (veiks bufetas ir svetainė).

Nakvosite savo atsivežtose palapinėse.

Visiems geros nuotaikos ir aktyvaus poilsio gamtoje ir parodyti, ką sugeba studentai!

GREITAI, GERAI, PIGIAI kopijuojame. Taikomos nuolaidos. Šiauliai, P.Višinskio g. 26, I a.

PEDAGOGAS

REDAKTORIUS
Z.RIPINSKIS

Redakcijos adresas: P. Višinskio 25, Šiauliai.
Tel.: 438885, faks. 435459

Spausdino "Titnago" spaustuvė, Vasario
16-osios g. 54, Šiauliai. Tiražas 300 egz. Užsak.
Nr. 1786 SL 575.